

ΠΙΝΑΚΑΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ

(ΠΕΡΙΟΔΩΝ, ΠΡΟΣΩΠΩΝ ΚΑΙ ΡΕΥΜΑΤΩΝ)

Α. ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ (περίπου 600 π.Χ. – 500 μ.Χ.)	Προσωκρατική φιλοσοφία	Μιλήσιοι (Θαλής, Αναξίμανδρος, Αναξίμενης), Ξενοφάνης, Ηράκλειτος, Πυθαγόρας – πυθαγορισμός, Ελεάτες (Παρμενίδης, Ζήνων, Μέλισσος)		
		Συνδυαστικοί: Εμπεδοκλής, Αναξαγόρας		
		Ατομικοί: Λεύκιππος, Δημόκριτος		Οι ατομικοί φιλόσοφοι υποστηρίζουν ότι καθετί στο Σύμπαν (έμψυχο ή άψυχο) απαρτίζεται από μικροσκοπικά αδιαίρετα κομμάτια ύλης, τα ά-τομα. Οι διάφοροι συνδυασμοί των ατόμων (μόρια) παράγουν όλους στους σχηματισμούς της φύσης.
	Σοφιστές (500- 400 π.Χ.)	Πρωταγόρας, Γοργίας, Πρόδικος, Αντιφών, Ιππίας		Οι σοφιστές ήταν οι πρώτοι που κατηύθυναν την φιλοσοφία στον ανθρωποκεντρισμό και τη γνωσιολογία, δηλαδή την δυνατότητα γνώσης του κόσμου. Οι σοφιστές εισήγαγαν στην φιλοσοφία και τον «αγνωστικισμό», δηλαδή την θεωρία που πρεσβεύει ότι είναι αδύνατη η γνώση της αρχής του κόσμου και της ουσίας των όντων. Οι σοφιστές θεώρησαν ως αρχή του κόσμου την ύλη και εισήγαγαν, έτσι, πρώτοι την θεωρία του «υλισμού» στην φιλοσοφία.
	Κλασική φιλοσοφία (4^{ος} αι. π.Χ.)	Σωκράτης, Πλάτων, Αριστοτέλης		
	Μετακλασική φιλοσοφία: Ελληνιστική (300 π.Χ.-500 μ.Χ.) [Οι σχολές έκλεισαν το 529 μ.Χ. με διαταγή του Ιουστινιανού]	Ακαδημία (σχολή του Πλάτωνα) – συνέχιση από την κλασική περίοδο		Η σχολή που ο Πλάτωνας ίδρυσε το 387 π.Χ., η Ακαδημία, συνέχισε να ακμάζει ως τις αρχές του πρώτου αιώνα π. Χ., έχοντας όμως μετατραπεί σε σκεπτική σχολή μετά τις αρχές της ελληνιστικής περιόδου
	Περίπατος (σχολή του Αριστοτέλη) – συνέχιση από την κλασική περίοδο		Ο Αριστοτέλης έχτισε μεγαλόπρεπα οικήματα και στοές, που ονομάζονταν «περίπατος» γι' αυτό και η σχολή του ονομάστηκε «Περιπατητική» και οι μαθητές του «περιπατητικοί φιλόσοφοι».	
	Κυνικοί: Αντισθένης		Οι Κυνικοί φιλόσοφοι δίδασκαν ότι η αρετή φέρνει την ευτυχία κι αυτό το δίδασκαν όχι μόνο με λόγια, αλλά και με το παράδειγμά τους. Δίδασκαν ότι ο άνθρωπος πρέπει ν' απαλλαγεί από τις φροντίδες	

A. ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ (περίπου 600 π.Χ. – 500 μ.Χ.)				και τις προσπάθειες που κάνει για ν' αποκτήσει τα αναγκαία που του χρειάζονται για να ζήσει όπως θέλει. Μ' αυτό τον τρόπο περιορίζεται στις δικές του δυνάμεις κι είναι ανεξάρτητος. Χαρακτηριστικό είναι το παράδειγμα του Διογένη του Κυνικού, απ' τη Σινώπη, που ζούσε μέσα σ' ένα πιθάρι. Επειδή ζούσαν "σκυλίσια" ζωή, ονομάστηκαν κυνικοί.
		Στωικοί (από το 300 π.Χ.)	Ελληνική στωϊκή φιλοσοφία: Ζήνων, Κλεάνθης, Χρύσιππος	Κατά τους Στωικούς, η ανθρώπινη φύση είναι τμήμα της παγκόσμιας φύσης, η οποία καθοδηγείται και κυβερνάται από τον συμπαντικό νόμο της <u>Λογικής</u> . Καθήκον του ανθρώπου είναι να θέσει τον εαυτό του σε <u>αρμονία με το Σύμπαν</u> , το οποίο, ως λογικό και αγαθό, τού μεταφέρει τις ιδιότητές του. Η <u>Αρετή</u> είναι το μόνο αγαθό και μόνο από αυτήν εξαρτάται η ευημερία. Όλα τα υπόλοιπα πράγματα, ευχάριστα ή δυσάρεστα, στερούνται αξίας, είναι «αδιάφορα».
			Ρωμαϊκή στωϊκή φιλοσοφία: Παναίτιος, Ποσειδώνιος, Σενέκας, Μάρκος Αυρήλιος, Κικέρων, Επίκτητος	
		Επίκουρος (4 ^{ος} -3 ^{ος} αι. π.Χ.) – Κήπος (σχολή του Επίκουρου) – Επικούρειοι		Υπέρτατο αγαθό κατά τον Επίκουρο είναι η <u>ευχαρίστηση στη ζωή</u> , για την απόλαυση της οποίας πρέπει να επιστρατεύονται όλες οι προσπάθειες του ανθρώπου. Η επικούρεια ευχαρίστηση (ηδονή) αφορούσε όλες τις ψυχικές απολαύσεις, την καλλιέργεια του πνεύματος και την άσκηση της αρετής, χωρίς έπαρση και αυτοπροβολή.
		Σκεπτικοί	Πυρρώνειοι-Πύρρων ο Ηλείος, (4 ^{ος} -3 ^{ος} αι. π.Χ.), Αινησίδημος, Αγρίππας (1 ^{ος} αι. π.Χ.-2 ^{ος} αι. μ.Χ.), Σέξτος Εμπειρικός	Σύμφωνα με τους 'Πυρρωνιστές' η αντικειμενική γνώση για τα πράγματα είναι αδύνατη. Συνεπώς, ο σοφός είναι προτιμότερο να «επέχει» (εποχή και όχι αποχή) προκειμένου έτσι να εξασφαλίζει για τον εαυτό του την 'αταραξία'.
			Ακαδημαϊκοί: Αρκεσίλαος (3 ^{ος} αι. π.Χ.), Καρνεάδης (2 ^{ος} αι. π.Χ.)	Βασική τους αποστολή ήταν να συζητούν κριτικά τις απόψεις των άλλων.
Νεοπλατωνικοί (από το 200 π.Χ.)	Πλωτίνος, Πορφύριος, Ιάμβλιχος, Πρόκλος, Υπατία	Ο νεοπλατωνισμός είχε ευρεία διάδοση και σημαντική επίδραση. Με αυτόν η Δυτική και η Ανατολική Εκκλησία γνώρισαν τις προ Χριστού, «χριστιανικές ιδέες» του Πλάτωνα και μυήθηκαν σε αυτές, δανειζόμενες φιλοσοφική ορολογία για να περιγράψουν τη θεολογία τους.		
B. ΜΕΣΑΙΩΝΙΚΗ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ (500 – 1400 μ.Χ.)	Πατερική φιλοσοφία (ως το 500)		Ιουστίνος, Τερτυλιανός, Ωριγένης, Βασίλειος, Γρηγόριος Ναζιανζηνός, Γρηγόριος ο Νύσσης, Αυγουστίνος, Βοήθιος, Διονύσιος ο Αρεοπαγίτης	Η χριστιανική θρησκεία θεωρείται ως η αληθινή φιλοσοφία. Η διδασκαλία τους περιλάμβανε ορισμένα κύρια προβλήματα (κοσμολογικά, θεολογικά, ανθρωπολογικά, ηθικά, τελολογικά και γνωσιολογικά). Τα προβλήματα όμως αυτά δεν απαιτούσαν διαλεύκανση από τον άνθρωπο, αλλά

				τη γνώση τους μέσα από τα κείμενα της Π. και Ν. Διαθήκης που θεωρούνταν αυθεντία.
Σχολαστική φιλοσοφία (500 ως το 1400)	α. Πρώιμη σχολαστική φιλοσοφία (1000-1200)	Άνσελμος, Αβελάρδος		Ο Σχολαστικισμός είναι η φιλοσοφική τάση που αναπτύχθηκε στους κόλπους της Δυτικής Εκκλησίας και είχε ως σκοπό, αξιοποιώντας την Αρχαία Ελληνική φιλοσοφία και κυρίως τον Αριστοτέλη και τον Πλάτωνα, να θεμελιώσει δογματικά τις χριστιανικές έννοιες.
	β. Σχολαστική φιλοσοφία σε ακμή (13 ^{ος} αι.)	Αλβέρτος ο Μέγας, Μποναβεντούρα, Θωμάς Ακινάτης		
	γ. Ύστερη σχολαστική φιλοσοφία (14 ^{ος} αι.)	Ντουνς Σκότος, Γουλιέλμος Όκαμ, Φρανσίσκο Σουάρες, Μυστικισμός: Μάιστερ Έκχαρτ		

Γ. ΝΕΟΤΕΡΗ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ (1400/1600 – μέσα 19 ^{ου} αιώνα)	Φιλοσοφία της Αναγέννησης	Ανακαινιστικές τάσεις – μετάβαση στη νεότερη περίοδο	Τομάσο Καμπανέλα, Πίκο ντε λα Μιράντολα, Νικολό Μακιαβέλι, Νικόλαος Κουζάνος, Τζορντάνο Μπρούνο, Μισέλ ντε Μονταίνι, Τόμας Μορ	Η Αναγέννηση είναι η προσπάθεια αναβίωσης της ελληνορωμαϊκής αρχαιότητας και του κλασικού πνεύματος κατά τον 14ο και 15ο αιώνα. Η <u>έρευνα</u> αποτελεί το κεντρικό περιεχόμενο της φιλοσοφίας και της επιστήμης. Δεν είναι δυνατό να απαριθμηθεί κανείς το πλήθος των σοφών, των γεωγράφων, των φυσικών, των μαθηματικών, των αισθητικών και των φιλοσόφων που έδωσε η Ιταλία κατά τον 15ο αιώνα.	
	Εποχή των μεγάλων συστημάτων (17 ^{ος} αι.)	Ορθολογισμός		Ρενέ Ντεκάρτ, Μπαρούχ Σπινόζα, Γκόντφριντ Βίλχελμ Λάιμπνιτς	Φιλοσοφική θεωρία σύμφωνα με την οποία όλες οι αληθινές και βέβαιες γνώσεις μας κατάγονται από την νόηση και είναι ανεξάρτητες από την εμπειρία . Στηρίζονται σε λογικές αρχές και έννοιες που ενυπάρχουν στο πνεύμα μας και δε χρειάζεται να επαληθευτούν από την εμπειρία . Κατά συνέπεια, υποστηρίζουν οι ορθολογιστές , ενώ οι γνώσεις που στηρίζονται στο νου είναι αυταπόδεικτες και ολοφάνερες , οι γνώσεις που μας προσφέρει η εμπειρία χρειάζονται επαλήθευση
		Εμπειρισμός		Φράνσις Μπέικον, Τόμας Χομπς, Τζον Λοκ, Τζορτζ Μπέρκλεϋ, Ντέιβιντ Χιουμ	Φιλοσοφική θεωρία η οποία υποστηρίζει ότι πηγή των γνώσεων είναι η εμπειρία , η άμεση δηλαδή αντίληψη αντικειμένων και φαινομένων μέσω των αισθήσεων . Σε αντίθεση με τον ορθολογισμό , αρνείται την ύπαρξη "έμφυτων ιδεών " πιστεύοντας ότι το ανθρώπινο μυαλό , όταν γεννιέται ο άνθρωπος , είναι "tabula rasa", δηλαδή άγραφο χαρτί που δεν περιέχει τίποτα .
		Θρησκευτική αντίδραση στη συστηματική φιλοσοφία		Μπλεζ Πασκάλ	
	Διαφωτισμός	Αγγλικός, Γαλλικός, Γερμανικός (18 ^{ος} αι.)	Βολταίρος, Ζαν Ντ' Αλαμπέρ, Ετιέν Μπονό ντε Κοντιγιάκ,		Είναι η οικονομική , κοινωνική , πολιτική και κυρίως ιδεολογική κίνηση που έθετε ως στόχο την αλλαγή

Γ. ΝΕΟΤΕΡΗ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ (1400/1600 – μέσα 19^{ου} αιώνα)			Ελβέτιος, Ζυλιέν Λα Μετρί, Πολ-Ανρί Ντ' Ολμπάχ, Σαρλ ντε Μοντεσκιέ, Ζαν Ζακ Ρουσό, Ντενί Ντιντερό, Γκότχολντ Εφραίμ Λέσινγκ	<p>όλων των κοινωνικών δομών που βασίζονται σε ξεπερασμένες αντιλήψεις και νοοτροπίες .</p> <p>"Διαφωτισμός είναι η έξοδος του ανθρώπου από την ανωριμότητά του" . Όλοι οι άνθρωποι γεννήθηκαν και παραμένουν ίσοι και ελεύθεροι</p>
	Κριτικισμός		Ιμάνουελ Καντ	<p>Φιλοσοφία του Καντ που κρίνει τις προϋποθέσεις της σκέψης , της βούλησης και του αισθήματος ειδικά τις προϋποθέσεις της λογικής λειτουργίας της διάνοιας. Σύμφωνα με τον Καντ, το σύνολο των αισθητών φαινομένων είναι ο αισθητός κόσμος , τον οποίο εμείς γνωρίζουμε . Ο αισθητός ή φυσικός , αντικειμενικός κόσμος είναι φαινόμενο , δηλαδή κάτι άλλο από αυτό που υπάρχει πραγματικά .</p>
	Κλασικός (γερμανικός) Ιδεαλισμός		Γιόχαν Γκόττιμπ Φίχτε, Φρίντριχ Βίλχελμ Σέλλινγκ, Γκέοργκ Φρίντριχ Χέγκελ (1770-1830)	<p>Ο Ιδεαλισμός υποστήριζε ότι μόνο η συνείδησή μας έχει πραγματική υπόσταση και ότι ο υλικός κόσμος είναι μόνο προϊόν των αισθήσεων, των παραστάσεων μας και των αντιλήψεών μας</p>
	Μετα-ιδεαλισμός (αρχές και μέσα 19 ^{ου} αιώνα)		Άρθουρ Σοπενάουερ	<p>Ήταν ο πρώτος μεγάλος φιλόσοφος που έχτισε το νοητικό του δημιουργήμα πάνω σε αθεϊστικά θεμέλια, αρνούμενος ρητά και αποφασιστικά την ύπαρξη του μεταφυσικού. Πίστευε πως ο άνθρωπος σπαταλάει όλη του τη ζωή βαυκαλιζόμενος ότι θα ευτυχήσει, ενώ ολόκληρη η διαδρομή του δεν είναι παρά μια αναπόδραστη τραγική κατηφόρα, βάνουση κι απρόβλεπτη.</p>

Δ. ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ (μέσα 19^{ου} αιώνα έως σήμερα)	Φιλοσοφία της ζωής - Κριτική των αξιών	Σέρεν Κίρκεγκορ, Φρίντριχ Νίτσε, Ανρί Μπερζόν	
	Θετικισμός Λογικός Θετικισμός Αναλυτική Φιλοσοφία	Ογκύστ Κοντ, Ερνστ Μαχ, Αβενάριος, Ανρί Πουανκαρέ, Γκότλομπ Φρέγκε, Τζορτζ Εντουαρντ Μουρ, Λούντβιχ Βίγκενσταϊν, Μπέρτραντ Ράσελ, Ότο Νούρατ, Μόριτς Σλικ, Ρούντολφ Κάρναπ, Άλφρεντ Έγιερ, Πήτερ Στρόσον, Γκίλμπερτ Ράουλ, Τζον Όστιν, Χίλαρυ Πάτναμ, Τόμας Νέηγκελ	<p>Θετικισμός: η πραγματική γνώση παρέχεται μόνο από τις <u>επιστήμες</u> και ειδικότερα τις φυσικές. Είναι η τάση να περιοριστεί η φιλοσοφία στην <u>πραγματική εμπειρία</u>, στα θετικά δεδομένα, και να απομακρυνθεί από γενικές μεταφυσικές έννοιες και προβλήματα για τις αρχές όλων των πραγμάτων.</p> <p>Λογικός Θετικισμός: Φιλοσοφικό σύστημα που υποστηρίζει ότι οι μόνες δηλώσεις που έχουν νόημα (είναι μεστές νοήματος) είναι οι αναλυτικές ή όσες μπορούν να δοκιμαστούν (επαληθευτούν) εμπειρικά.</p> <p>Αναλυτική φιλοσοφία: Οι αναλυτικοί φιλόσοφοι δίνουν έμφαση στην ανάλυση των <u>νοημάτων</u> και στη <u>χρήση της λογικής</u> και επιμένουν στην αυστηρότητα των επιχειρημάτων και στην ακρίβεια και τη</p>

			σαφήνεια του ύφους.
	Σύγχρονος Εμπειρισμός	Τζον Στιούαρτ Μιλ, Χέρμπερτ Σπένσερ	
	Ωφελιμισμός - Φιλελευθερισμός	Τζέρεμυ Μπένθαμ, Τζον Στιούαρτ Μιλ, Τζον Ρολς, Ρόμπερτ Νόζικ, Ρόναλντ Ντουόρκιν	<u>Ωφελιμισμός</u> : Φιλοσοφική θεωρία που υποστηρίζει ότι η εξυπηρέτηση του συμφέροντος αποτελεί τη βάση της ανθρώπινης συμπεριφοράς . Ηθική θεωρία της αγγλοσαξονικής παραδοσιακής φιλοσοφίας που προσπαθεί να εξηγήσει ,γιατί μια πράξη είναι σωστή ή εσφαλμένη . <u>Φιλελευθερισμός</u> : Η πολιτική θεωρία και ιδεολογία που δίνει έμφαση στην <u>ατομική ελευθερία</u> και στα <u>δικαιώματα</u> που την εκφράζουν. <u>Εξισωτικός</u> χαρακτηρίζεται κάθε φιλελευθερισμός που επιδιώκει τον συνδυασμό ελευθερίας και κάποιας μορφής ισότητας, ως αξίας απαραίτητης για την κοινωνική δικαιοσύνη.
Δ. ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ (μέσα 19 ^{ου} αιώνα έως σήμερα)	Μαρξισμός- Διαλεκτικός Υλισμός	Καρλ Μαρξ, Φρίντριχ Ένγκελς, Βλαντιμίρ Λένιν, Έρνστ Μπλοχ	Τα οικονομικά γεγονότα αποτελούν την πραγματική μηχανή της ιστορικής διαδικασίας.
	Πραγματισμός- Νεοπραγματισμός	Γουίλιαμ Τζέιμς, Τσαρλς Σάντερς Περς, Τζον Ντιούι, Γουίλφριντ Σέλαρς, Γουίλαρντ Όρμαν Κουάιν, Ρίτσαρντ Ρόρτυ	Φιλοσοφική θεωρία σύμφωνα με την οποία αληθινό είναι το χρήσιμο , το ωφέλιμο για τη ζωή.
	Νεοκαντιανισμός	Πάουλ Νάτορπ, Κούντο Φίσερ, Έρνστ Κασίρερ, Βίλχελμ Βίντελμπαντ	Νεώτερη φιλοσοφική κίνηση, που έχει επηρεαστεί από τις φιλοσοφικές δοξασίες του <u>Καντ</u> . Η κίνηση αυτή εμφανίστηκε στη Γερμανία το 1860 και κυριάρχησε στους πνευματικούς κύκλους της Γερμανίας, αλλά και στους θιασώτες της καντιανής φιλοσοφίας άλλων χωρών ως τον Α΄ Παγκόσμιο Πόλεμο.
	Φαινομενολογία	Φραντς Μπρεντάνο, Έντμουντ Χούσερλ, Μορίς Μερλό-Ποντύ	Φιλοσοφική θεωρία που επιχειρεί με την ανάλυση του φαινομένου να ξεπεράσει το αισθητό δεδομένο και να φτάσει στην ιδεατή ουσία του, στο ίδιο το πράγμα .
	Υπαρξισμός	Σέρεν Κίρκεγκορ, Καρλ Γιάσπερς, Μάρτιν Χάιντεγκερ, Ζαν Πολ Σαρτρ, Γκαμπριέλ Μαρσέλ	Φιλοσοφική θεωρία που θέτει στο επίκεντρο του ενδιαφέροντός της όχι πράγματα , ιδέες ή έννοιες , αλλά τον άνθρωπο ως μοναδική και ανεπανάληπτη ύπαρξη .

Δ. ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ (μέσα 19 ^{ου} αιώνα έως σήμερα)	Σχολή της Φρανκφούρτης (μέσα του 20ού αιώνα κ.εξ.)	Βάλτερ Μπένγιαμιν, Μαξ Χορκχάιμερ, Τέοντορ Αντόρνο, Χέρμπερτ Μαρκούζε, Γιούργκεν Χάμπερμας	Ο όρος "Σχολή της Φρανκφούρτης" είναι άτυπος και χρησιμοποιείται για να περιγράψει τους στοχαστές που συνδέονταν με το Ινστιτούτο για την Κοινωνική Έρευνα ή επηρεάστηκαν από αυτό. Τόνισαν ότι η κοινωνία και ο κόσμος βαδίζουν προς τη δημιουργία μιας <u>ολοκληρωτικά διευθυνόμενης οικονομίας</u> με την εξέλιξη του καπιταλισμού σε μονοπωλιακό και με την ανάπτυξη του νέου βιομηχανικού κράτους. Σ' αυτή την πορεία, σημαντικό θεωρούσαν το ρόλο που παίζει η <u>τεχνολογία</u> , οι τεράστιες επιχειρήσεις και τα μέσα μαζικής επικοινωνίας και ενημέρωσης.
	Στρουκτουραλισμός (Δομισμός)	Κλοντ Λεβί-Στρος, Λουί Αλτουσέρ, Ζακ Λακάν	Ρεύμα σκέψης, το οποίο ξεκίνησε από τις εργασίες του Φερντινάν ντε Σοσύρ και συνεχίστηκε με τις έρευνες της σύγχρονης γλωσσολογίας, που έδινε έμφαση στη δομική ανάλυση και στη μελέτη των συστηματικών σχέσεων μεταξύ των γλωσσικών σημείων. Ο στρουκτουραλισμός στη φιλοσοφία παρουσιάζεται ως αντιανθρωπισμός, ο άνθρωπος δεν είναι πια "το μέτρο όλων των πραγμάτων", αλλά προϊόν δομών.
	Φιλοσοφία της επιστήμης	Καρλ Πόπερ, Τόμας Κουν, Ίμρε Λάκατος, Πάουλ Φέγεραμπεντ	Η φιλοσοφία της επιστήμης είναι ο κλάδος της φιλοσοφίας που μελετά τις φιλοσοφικές αρχές, τις αξιώσεις, και τις επιπτώσεις της επιστήμης, συμπεριλαμβανομένων των φυσικών επιστημών όπως είναι η φυσική και η βιολογία, καθώς και των κοινωνικών επιστημών, όπως είναι η ψυχολογία και τα οικονομικά.
	Ερμηνευτική	Βίλχελμ Ντιλτάι, Χανς-Γκέοργκ Γκάνταμερ, Πολ Ρικέρ	Έμφαση στο «ανοικτό» και ατελές έργο της ερμηνείας. Εξετάζονται και ερμηνεύονται η λογοτεχνία, η μετάφραση, οι εικαστικές τέχνες, ο κινηματογράφος, η φιλοσοφία, κλπ.
	Σημειωτική - Θεωρία Λογοτεχνίας	Ουμπέρτο Έκο	Θεωρία της Λογοτεχνίας είναι η μελέτη του λογοτεχνικού φαινομένου, η οποία προσπαθεί να απαντήσει σε ερωτήματα σχετικά με την φύση, τις ιδιότητες και τα χαρακτηριστικά της λογοτεχνίας
	Γνωσιακή επιστήμη – Φιλοσοφία του νου	Άλβιν Γκόλντμαν, Ντάνιελ Ντένετ, Ντάγκλας Χοφστάτερ, Τζον Χόγκλαντ, Χιούμπερτ Ντρέυφους	Η γνωσιακή επιστήμη (cognitive science) είναι το επιστημονικό πεδίο που ασχολείται με τη μελέτη του νου.
	Μεταστρουκτουραλισμός (Μεταδομισμός)	Ζιλ Ντελέζ, Ζακ Ντεριντά, Μισέλ Φουκό, Κορνήλιος Καστοριάδης	Ο μεταστρουκτουραλισμός θεωρεί τον αναγνώστη πολυπρόσωπο, η σχέση του οποίου με ένα κείμενο αλλάζει συνεχώς και επαναδιαμορφώνεται από μόνη της.

Αρχική πηγή: Θ.Βέικος, *Εισαγωγή στις φιλοσοφικές σπουδές*, εκδόσεις Γρηγόρη, Αθήνα 1988. Σελ. 29-32.

Σημείωση: Η περιγραφή της κίνησης των ιδεών μέσα στο χρόνο παρουσιάζει εγγενείς δυσκολίες που δεν μπορούν να αντιμετωπιστούν σε ένα συνοπτικό πίνακα ιστορίας της φιλοσοφίας. Η πολυπλοκότητα της σκέψης των μεγάλων φιλοσόφων αντανακλάται και στο γεγονός ότι το έργο τους συνήθως εντάσσεται σε περισσότερους από έναν φιλοσοφικούς κλάδους (οντολογία – γνωσιολογία – πρακτική φιλοσοφία), καθώς και «ρεύματα» σκέψης, ιδιαίτερα στη σύγχρονη εποχή και όχι μόνο. Συνεπώς το συνοπτικό διάγραμμα του φιλοσοφικού στοχασμού «στη γραμμή του χρόνου» έχει μόνο διδακτικούς λόγους ύπαρξης.